

landske befolkning om fælles mål og fælles indsats.

De seneste års politiske uro ser jeg som et udtryk for, at der er et behov for et systemskifte, og et udtryk for, hvor svært det er at gennemføre et systemskifte, når man ikke råder over alle instrumenterne, der er nødvendige for en overordnet styring af et samfund.

Statsministeren sagde også til os, at der ingen grund er til at frygte fremtiden, og derfor tager jeg statsministerens afsnit om rigsfællesskabet til indtægt. Aldrig har en dansk regering så klart og tydeligt erklæret sin støtte til selvstændighedsbevægelserne i Nordatlanten. Det er ifølge statsministeren og også mig selv både naturligt, sundt og rigtigt. Hvis ordene ellers står til troende, er det en udmelding af overordentlig stor signalværdi.

Nu er det selvfølgelig vores opgave at dissekere, fortolke og udlægge statsministerens tale og søge at holde regeringen fast på sine løfter om positiv og konstruktiv medvirken i en selvstændighedsproces.

Regeringen er positiv over for at nedsætte en dansk-grønlandsk selvstyrekommission og mener, at en sådan kommission skal forberede en nyordning på samme måde, som hjemmestyreløven blev forberedt i 1970'erne.

Nu er det jo ca. 30 år siden, at hjemmestyrekommissionen arbejdede og barslede med en betænkning, som mandede ud i det, vi i dag kender som Grønlands hjemmestyre. Der har siden dengang været en udvikling både i det danske, det grønlandske og det globale samfund, som gør, at man slet ikke kan sammenligne situationen dengang og nu.

Hjemmestyret har overtaget ansvaret for stort set alle interne forhold, og tilbage står de økonomiske og sikkerheds- og udenrigspolitiske mellemværender. Mellemværender, som til gengæld i betydeligt omfang har helt afgørende betydning for vores alle sammens fremtid.

En eventuel fælles kommission, som jo ikke er drøftet til ende endnu, skal derfor koncentrere sig om de udestående mellemværender mellem Grønland og Danmark. En eventuel fælles kommission skal derfor ikke beskæftige sig med interne grønlandske forhold, som vi allerede selv har ansvaret for og lovgivningskompetencen for.

De interne forhold har den grønlandske selvstyrekommission så udmærket afdækket, og det er op til det grønlandske folks egen værdi- og

kulturdebat at afgøre, hvad der skal ske på disse områder.

Hvis det er det, statsministeren mener at regeringen er positivt indstillet over for, så kan jeg kun erklære mig enig, selvfølgelig. Ud over det vil det være et naturligt element i selvstændighedsprocessen, at den grønlandske regering og den danske regering indgår i en konstruktiv dialog om de resterende mellemværender.

Statsministeren og den grønlandske landsstyreformand etablerede tidligere i år et fællesudvalg om den fremtidige erhvervsudvikling i Grønland. Udvalget barsler med en betænkning den 1. november i år.

Det vil selvfølgelig være for tidligt allerede nu at vurdere fællesudvalgets kommende anbefalinger, men de foreløbige udmeldinger, jeg har hørt, giver grund til at løfte en finger. Den grundlæggende tankegang synes at være, at liberalisme og privatisering kan løse alle problemer, og at det er vejen ud af økonomisk afhængighed og kolonitidens favntag, som udvalgets formand selv udtrykte det.

Selvfulgelig er jeg helt enig i de overordnede mål, men jeg skal kraftigt advare mod en alt for blind tro på markedets frie kræfter som en helende kraft, og især i et samfund, hvor solidaritet og indkomstudjævning er så afgørende for, at alle kan overleve. Politisk fjernstyring skal ikke erstattes af udenlandsk kapitalstyring, som der synes at være lagt op til.

Kl. 20.30

Der har været en række folketingsudvalg på rejse i Grønland den her sommer – også den her sommer – bl.a. Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold, og jeg tror og håber på, at Udvalget vedrørende Grønlandske Forhold på sin rejse i Grønland fik syn for, hvor stor en udfordring det er, vi står over for.

Jeg synes selv, at vi havde en god, seriøs og spændende rejse, som har bidraget til større indsigt og forståelse blandt Folketingets medlemmer. Mens vi her diskuterer en fælles fremtid eller ej, så er der på andre områder en meget hastig udvikling i gang, som nemt kan overhale os indenom.

Den kommende EU-traktat vil, hvis det danske folk vil, betyde en langt stærkere assimilation af bl.a. dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik i en fælles europæisk. Det er derfor nødvendigt, at vi på Færøerne, Grønland og i Danmark afklarer vores indbyrdes forhold på disse områder før en dansk folkeafstemning om den nye EU-traktat.